

31994R1164

L 130/1

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

25.5.1994

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 1164/1994
z dnia 16 maja 1994 r.
ustanawiające Fundusz Spójności

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 130d akapit drugi,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽³⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽⁴⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

artykuł 2 Traktatu zawiera zadania wspierania spójności gospodarczej i społecznej oraz solidarności między Państwami Członkowskimi, które stanowią istotne cele dla rozwoju i sukcesu Wspólnoty; wzmocnienie takiej spójności jest określone w art. 3 lit. j) Traktatu jako jedno z działań Wspólnoty na rzecz celów określonych w art. 2 Traktatu;

artykuł 130a Traktatu przewiduje, że Wspólnota rozwija i realizuje swe działania zmierzające do wzmocnienia jej spójności gospodarczej i społecznej, w szczególności przewiduje dążenie do zmniejszenia dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów oraz zacofania regionów mających najmniej korzystne warunki; działania Wspólnoty za pomocą Funduszu Spójności powinny wspierać osiągnięcie celów określonych w art. 130a;

konkluzje Rady Europejskiej obradującej w Lizbonie w dniach 26 i 27 czerwca 1992 r. i w Edynburgu w dniach 11 i 12 grudnia 1992 r., dotyczące ustanowienia Funduszu Spójności, określiły zasady jego zarządzania;

wspieranie spójności gospodarczej i społecznej wymaga działań prowadzonych przez Fundusz Spójności oprócz tych, które są podejmowane przez fundusze strukturalne, Europejski Bank Inwestycyjny oraz inne instrumenty finansowe w zakresie środowiska oraz infrastruktury transportowej we wspólnym interesie;

Protokół w sprawie spójności gospodarczej i społecznej załączony do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską potwierdza zadanie Wspólnoty, którym jest wspieranie spójności gospodarczej i społecznej oraz solidarności między Państwami Członkowskimi oraz określa, że Fundusz Spójności wniesie wkład finansowy w projekty w dziedzinie środowiska i sieci transeuropejskich w Państwach Członkowskich, pod dwoma warunkami: po pierwsze – produkt narodowy brutto (PNB) na jednego mieszkańca jest w nich niższy od 90 % średniej wspólnotowej, a po drugie – posiadają program zmierzający do spełnienia warunków spójności gospodarczej, określonych w art. 104c Traktatu; względny dobrobyt Państw Członkowskich jest szacowany na podstawie produktu narodowego brutto na głowę mieszkańca mierzonego siłą nabywczą;

spełnienie kryteriów konwergencji, które są warunkiem koniecznym przejścia do trzeciego etapu unii gospodarczej i walutowej, wymaga określonego wysiłku ze strony zainteresowanego Państwa Członkowskiego; w tym względzie wszystkie Państwa Członkowskie będące beneficjentami muszą przedstawić Radzie program konwergencji opracowany w tym celu, jak również w celu uniknięcia nadmiernego deficytu publicznego;

artykuł 130d akapit drugi Traktatu stanowi, że Rada ma powołać Fundusz Spójności przed dniem 31 grudnia 1993 r. w celu wniesienia finansowego wkładu w projekty z zakresu ochrony środowiska i sieci transeuropejskich w zakresie infrastruktury transportowej;

⁽¹⁾ Dz.U. C 39 z 9.2.1994, str. 6.

⁽²⁾ Wspólne stanowisko wydane dnia 5 maja 1994 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Dz.U. C 133 z 16.5.1994.

⁽⁴⁾ Opinia wydana dnia 5 kwietnia 1994 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

artykuł 129c ust. 1 Traktatu przewiduje, że Wspólnota może poprzez Fundusz Spójności wnieść wkład w finansowanie szczególnych projektów w Państwach Członkowskich w zakresie infrastruktury transportowej, uwzględniając jednocześnie potencjalną ekonomiczną żywotność tych projektów; projekty finansowane przez Fundusz powinny utworzyć część sieci transeuropejskich zatwierdzonych przez Radę lub zaproponowanych przez Komisję przed wejściem w życie Traktatu o Unii Europejskiej; jednakże inne projekty infrastruktury transportowej przyczyniające się do osiągnięcia celów art. 129b Traktatu mogą być finansowane do momentu przyjęcia przez Radę odpowiednich wskazówek;

artykuł 130r Traktatu określa cele i zasady Wspólnoty w dziedzinie środowiska; Wspólnota może poprzez Fundusz Spójności wnieść wkład w działania mające na celu osiągnięcie tych celów; zgodnie z art. 130s ust. 5 Traktatu oraz bez uszczerbku dla zasady „zanieczyszczający płaci” Rada może podejmować decyzje o finansowej pomocy z Funduszu Spójności, w przypadku gdy środek oparty na ust. 1 tego artykułu obejmuje koszty uważane za nieproporcjonalne dla organów publicznych Państwa Członkowskiego;

zasady i cele stałego rozwoju ustanawiane są w programie Wspólnoty dotyczącym polityki i działania w odniesieniu do środowiska i stałego rozwoju, jak ustanowiono w rezolucji Rady z dnia 1 lutego 1993 r. ⁽¹⁾;

musi zostać ustanowiona właściwa równowaga między finansowaniem projektów infrastruktury transportowej a finansowaniem projektów ochrony środowiska;

Zielona Księga Komisji w sprawie wpływu transportu na środowisko wielokrotnie przypomina o potrzebie rozwoju bardziej przyjaznego dla środowiska systemu transportowego, który uwzględni potrzebę stałego rozwoju Państw Członkowskich;

każda kalkulacja kosztów projektu dotyczącego infrastruktury transportowej musi uwzględniać koszty środowiska;

w świetle podjętych przez Państwa Członkowskie przedsięwzięć zapobiegających obniżaniu ich wysiłków inwestycyjnych w dziedzinie ochrony środowiska i infrastruktury transportowej nie będzie stosowana w przypadku Funduszu Spójności zasada dodatkowości, w rozumieniu art. 9 rozporządzenia Rady (EWG) nr 4253/88 z dnia 19 grudnia 1988 r., ustanawiającego przepisy

wykonawcze do rozporządzenia (EWG) nr 2052/88 w odniesieniu do koordynacji działań różnych funduszy strukturalnych między nimi oraz z operacjami Europejskiego Banku Inwestycyjnego i innymi istniejącymi instrumentami finansowymi ⁽²⁾;

zgodnie z art. 198e Traktatu Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) ułatwia finansowanie inwestycji, łącznie z pomocą uzyskaną od innych instrumentów finansowych Wspólnoty;

w celu poprawy skuteczności pomocy wspólnotowej niezbędna jest koordynacja działań podjętych w zakresie środowiska i transeuropejskiej sieci infrastruktury transportowej przez Fundusz Spójności, fundusze strukturalne, EBI oraz inne instrumenty finansowe;

w szczególności w celu pomocy Państwom Członkowskim w przygotowaniach ich projektów Komisja powinna zapewnić im dostęp do niezbędnej pomocy technicznej, w szczególności mającej na celu udział w przygotowaniu, wprowadzeniu, monitorowaniu i ocenie projektów;

w szczególności w celu zapewnienia wartości pieniądza należy przed zaangażowaniem środków własnych Wspólnoty dokonać dokładnego ich oszacowania, w celu zapewnienia, że korzyści społeczno-gospodarcze są odpowiednie do wykorzystanych zasobów;

pomoc z Funduszu Spójności musi być zgodna z politykami Wspólnoty, w tym z ochroną środowiska naturalnego, transportem, sieciami transeuropejskimi, konkurencją oraz udzielaniem zamówień publicznych; ochrona środowiska naturalnego obejmuje ocenę wpływu na środowisko naturalne;

powinny istnieć przepisy dla indykatywnego podziału ogólnych zasobów dostępnych dla zobowiązań między Państwami Członkowskimi w celu ułatwienia przygotowywania projektów;

należy stworzyć przepisy w powiązaniu z art. 104c ust. 6 Traktatu dla stworzenia pewnej formy warunkowości przyznawania pomocy finansowej;

ze względu na wymagania spójności gospodarczej i społecznej niezbędne jest zapewnienie wysokiej stopy pomocy;

w celu ułatwienia zarządzania pomocą z Funduszu należy przewidzieć możliwość identyfikacji etapów projektów, które mogą być uznane za technicznie i finansowo niezależne, oraz, jeśli jest to konieczne, do łączenia projektów;

⁽¹⁾ Dz.U. C 138 z 17.5.1993, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 374 z 31.12.1988, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (EWG) nr 2082/93 (Dz.U. L 193 z 31.7.1993, str. 20).

powinien być możliwy wybór pomocy Funduszu albo w formie rat rocznych, albo dla całego projektu; zgodnie z zasadą ustanowioną przez Radę Europejską na konferencji w Edynburgu w dniach 11 i 12 grudnia 1992 r. wypłata rat następująca po pierwszej zaliczce powinna być ściśle i wyraźnie połączona z postępami w realizacji projektów;

należy wyszczególnić kompetencje i obowiązki Państw Członkowskich oraz Komisji dotyczące kontroli finansowej działań Funduszu;

w interesie właściwego zarządzania Funduszem Spójności należy ustanowić przepisy dla skutecznych metod oceny, monitorowania i kontroli działań Wspólnoty, określających zasady regulujące ocenę, określających charakter i zasady rządzące monitorowaniem, ustanawiających działania podejmowane w odpowiedzi na nieprawidłowości lub niepowodzenie w dostosowaniu jednego z warunków ustanowionych, kiedy pomoc z Funduszu została zatwierdzona;

należy dostarczać właściwych informacji, *między innymi*, w postaci rocznego sprawozdania;

powinny zostać ustanowione przepisy w celu zapewnienia właściwej reklamy dla wspólnotowej pomocy z Funduszu Spójności;

publikacje w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* ogłoszeń o zamówieniach publicznych na projekty otrzymujące pomoc z Funduszu powinny wymieniać tę pomoc;

aby ułatwić zastosowanie niniejszego rozporządzenia, przepisy wykonawcze powinny być określone w załączniku II; w celu zapewnienia elastyczności niezbędnej przy ich stosowaniu Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, powinna, jeśli to konieczne, w świetle zdobytego doświadczenia, zmienić te przepisy;

niniejsze rozporządzenie powinno, z zachowaniem ciągłości, zastąpić rozporządzenie Rady (EWG) nr 792/93 z dnia 30 marca 1993 r. ustanawiające finansowe instrumenty spójności ⁽¹⁾,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Definicja i cel

1. Niniejszym ustanawia się Fundusz Spójności, zwany dalej „Funduszem”.
2. Fundusz wnosi wkład we wzmocnienie spójności gospodarczej i społecznej Wspólnoty oraz działa zgodnie z przepisami wymienionymi w niniejszym rozporządzeniu.
3. Fundusz może uczestniczyć w finansowaniu:
 - projektów, lub
 - etapów projektu, które są technicznie lub finansowo niezależne, lub
 - grup projektów powiązanych ze sobą widoczną strategią tworzącą spójną całość.

Artykuł 2

Zakres

1. Fundusz wnosi wkłady finansowe do projektów, które przyczyniają się do osiągnięcia celów ustanowionych w Traktacie o Unii Europejskiej, w zakresie środowiska oraz transeuropejskiej sieci infrastruktury transportowej w Państwach Członkowskich, w których produkt narodowy brutto (PNB), mierzony według parytetu siły nabywczej, jest mniejszy od 90 % średniej wspólnotowej, dla posiadających program zmierzający do spełnienia określonych w art. 104c Traktatu warunków konwergencji ekonomicznej.
2. Do końca 1999 r. tylko cztery Państwa Członkowskie, które obecnie spełniają kryterium dotyczące wysokości PNB na mieszkańca, określone w ust. 1, kwalifikują się do uzyskania pomocy z Funduszu. Państwami tymi są Grecja, Hiszpania, Irlandia i Portugalia.
3. W odniesieniu do kryterium PNB, określonego w ust. 1, Państwa Członkowskie, określone w ust. 2, nadal kwalifikują się do udzielenia im pomocy z Funduszu, pod warunkiem że po ocenie w połowie okresu w 1996 r. wielkość PNB w tych państwach pozostaje niższa od 90 % wielkości średniego PNB we Wspólnotę. Każde kwalifikujące się państwo, którego wysokość PNB przekracza próg 90 %, traci w tym momencie swoje uprawnienia do uzyskania pomocy z Funduszu na nowe projekty lub, w przypadku ważnych projektów podzielonych na kilka technicznie i finansowo niezależnych etapów, na nowe etapy projektu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 79 z 1.4.1993, str. 74.

Artykuł 3

Działania dopuszczalne

1. Fundusz może udzielać pomocy:

— projektem dotyczącym środowiska naturalnego, przyczyniającym się do osiągnięcia celów z art. 130r Traktatu, w tym projektem wynikającym ze środków przyjętych zgodnie z art. 130s Traktatu, w szczególności projektem zgodnym z priorytetami nałożonymi na wspólnotową politykę w zakresie ochrony środowiska przez Piąty Program Polityki i Działania w odniesieniu do Środowiska Naturalnego i Stałego Rozwoju,

— projektem w zakresie infrastruktury transportowej stanowiącym przedmiot wspólnego zainteresowania, finansowanym przez Państwa Członkowskie, które są objęte wytycznymi określonymi w art. 129c Traktatu; jednakże inne projekty dotyczące infrastruktury transportowej, przyczyniające się do osiągnięcia celów określonych w art. 129b Traktatu, mogą być finansowane aż do przyjęcia odpowiednich wytycznych przez Radę.

2. Pomoc można również przyznawać na:

— wstępne badania odnoszące się do kwalifikujących się projektów, w tym niezbędne dla ich wprowadzenia w życie,

— środki wsparcia technicznego, w szczególności:

- a) środki horyzontalne, takie jak badania porównawcze mające na celu ocenę wpływu pomocy wspólnotowej;
- b) środki i badania, które przyczyniają się do oceny, monitorowania lub oszacowania projektów, oraz wzmocnienia i zagwarantowania koordynowania spójności projektów, w szczególności ich spójności z politykami Wspólnoty;
- c) działania i badania pomagające w niezbędnych korektach we wprowadzaniu projektów w życie.

Artykuł 4

Środki finansowe

Na okres od 1993 r. do 1999 r. całość środków finansowych dostępnych dla zobowiązań Funduszu, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem oraz rozporządzeniem (EWG) nr 792/93, jak ustalono w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 29 października 1993 r., wynosi 15 150 milionów ECU, według cen z 1992 r.

Perspektywy finansowe ustanowione w odniesieniu do przydziału środków na zobowiązania, dostępnych na każdy rok tego okresu, zgodnie z rozporządzeniem określonym w akapicie pierwszym, są następujące:

— 1993 r.: 1 500 milionów ECU,

— 1994 r.: 1 750 milionów ECU,

— 1995 r.: 2 000 milionów ECU,

— 1996 r.: 2 250 milionów ECU,

— 1997 r.: 2 500 milionów ECU,

— 1998 r.: 2 550 milionów ECU,

— 1999 r.: 2 600 milionów ECU.

Artykuł 5

Indykatorywny podział

Indykatorywny podział całości środków Funduszu jest dokonywany na podstawie dokładnych i obiektywnych kryteriów, głównie dotyczących zaludnienia, PNB na mieszkańca oraz obszaru powierzchni; bierze on również pod uwagę inne czynniki społeczno-gospodarcze, takie jak braki w infrastrukturze transportowej.

Indykatorywny podział całości środków wynikających z zastosowania tych kryteriów jest określony w załączniku I.

Artykuł 6

Pomoc warunkowa

1. W przypadku decyzji Rady, zgodnie z art. 104c ust. 6 Traktatu, że w Państwie Członkowskim istnieje nadmierny deficyt publiczny, oraz jeśli decyzja ta nie została odwołana zgodnie z art. 104c ust. 12 Traktatu w ciągu jednego roku lub dowolnego innego okresu określonego w zaleceniu na mocy z art. 104c ust. 7 dla poprawy deficytu, żadne nowe etapy projektów tego Państwa Członkowskiego nie będą finansowane z Funduszu.

2. Wyjątkowo, w przypadku projektów mających bezpośredni wpływ na więcej niż jedno Państwo Członkowskie, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na zalecenie Komisji, może podjąć decyzję o odroczeniu zawieszenia finansowania.

3. Zawieszenie finansowania nie staje się skuteczne przed upływem dwóch lat od wejścia w życie Traktatu o Unii Europejskiej.

4. Zawieszenie finansowania kończy się, kiedy Rada, zgodnie z art. 104c ust. 12 Traktatu, uchyla swoją decyzję przyjętą zgodnie z art. 104c ust. 6 Traktatu.

Artykuł 7

Stopa pomocy

1. Stopa pomocy wspólnotowej udzielonej przez Fundusz wynosi 80–85 % wydatków publicznych lub innych równoważnych wydatków, łącznie z wydatkami podmiotów, których

działalność jest podjęta w ramach administracyjnych lub prawnych, ze względu na którą mogą być uważane za równoważne podmiotom publicznym.

Rzeczywista stopa pomocy ustalana jest w zależności od rodzaju działań, które zostaną przeprowadzone.

2. W przypadku gdy pomoc przyznawana jest dla projektu, który wytwarza dochód, kwota wydatków, na których oparte jest obliczenie pomocy z Funduszu, jest ustalana przez Komisję na podstawie dochodu stanowiącego znaczny dochód netto promotora i w bliskiej współpracy z Państwami Członkowskimi będącymi beneficjentami pomocy.

„Projekt, który wytwarza dochód” oznacza:

- infrastruktury, których wykorzystanie obejmuje opłaty świadczone bezpośrednio przez użytkowników,
- inwestycje produktywne w sektorze środowiska.

3. Państwa Członkowskie będące beneficjentami pomocy mogą przedłożyć propozycje dotyczące badań przygotowawczych oraz środków wsparcia technicznego.

4. Badania wstępne oraz środki wsparcia technicznego, razem z tymi, które zostały podjęte z inicjatywy Komisji, mogą wyjątkowo być finansowane w 100 % kosztu całkowitego.

Całość wydatków przeprowadzonych na mocy niniejszego ustępu nie może przekraczać 0,5 % globalnej dotacji Funduszu.

Artykuł 8

Koordinacja i zgodność z politykami Wspólnoty

1. Projekty finansowane przez Fundusz są zgodne z postanowieniami traktatów, przyjętymi na ich mocy dokumentami oraz z politykami Wspólnoty, w tym z tymi, które dotyczą ochrony środowiska, transportu, sieci transeuropejskich, polityki konkurencji i udzielania zamówień publicznych.

2. Komisja zapewnia koordynację i spójność między projektami podjętymi w ramach niniejszego rozporządzenia i działaniami podjętymi dzięki wpłatom z budżetu wspólnotowego, Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) i z innych instrumentów finansowych Wspólnoty.

Artykuł 9

Kumulacja i pokrywanie się

1. Żadna pozycja wydatków nie może korzystać jednocześnie z Funduszu i Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej, Europejskiego Funduszu Socjalnego, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego lub Instrumentu Finansowego Orientacji Rybołówstwa.

2. Łączna pomoc z Funduszu oraz innej pomocy wspólnotowej w odniesieniu do projektów nie może przekroczyć 90 % całości wydatków dotyczących tego projektu.

Artykuł 10

Zatwierdzanie projektów

1. Projekty, które mają być finansowane z Funduszu, są przyjmowane przez Komisję w porozumieniu z Państwem Członkowskim będącym beneficjentem pomocy.

2. Utrzymywana jest odpowiednia równowaga między projektami w dziedzinie ochrony środowiska i projektami dotyczącymi infrastruktury transportowej. Równowaga ta uwzględnia postanowienia art. 130s ust. 5 Traktatu.

3. Wnioski o udzielenie pomocy dla projektów, na mocy art. 3 ust. 1, składane są przez Państwo Członkowskie będące beneficjentem. Projekty, w tym grupy projektów pokrewnych, mają wystarczającą skalę, aby w znaczący sposób wpływać na ochronę środowiska lub na poprawę transeuropejskich sieci infrastruktury transportowej. W żadnym przypadku cały koszt projektów lub grupy projektów nie może być w zasadzie mniejszy niż 10 mln ECU. Projekty lub grupy projektów, których koszt jest mniejszy od podanej wielkości, mogą być zatwierdzone w należycie uzasadnionych przypadkach.

4. Wnioski zawierają następujące informacje: podmiot odpowiedzialny za wykonanie, charakter inwestycji i jej opis, koszt oraz lokalizacja, włącznie, w stosownych przypadkach, ze wskazaniem projektów stanowiących wspólny interes i umiejscowionych na tej samej osi transportowej, kalendarz wykonywania prac, analiza korzyści i kosztów, włącznie z bezpośrednim i pośrednim wpływem na zatrudnienie, dane umożliwiające oszacowanie możliwego wpływu na środowisko, dane dotyczące zamówień publicznych, plan finansowania, zawierający, tam, gdzie to możliwe, informacje dotyczące ekonomicznej żywotności projektu, oraz całość środków finansowych, o które Państwo Członkowskie wnioskowało z Funduszu i z każdego innego źródła finansowego Wspólnoty.

Zawierają one również wszystkie istotne informacje dostarczające wymaganego dowodu na to, że projekty są zgodne z niniejszym rozporządzeniem i spełniają kryteria określone w ust. 5, w szczególności, że istnieją średnioterminowe gospodarcze i społeczne korzyści proporcjonalne do wykorzystanych źródeł.

5. W celu zagwarantowania wysokiej jakości projektów stosuje się następujące kryteria:

- średnioterminowe korzyści gospodarcze i społeczne tych projektów, które powinny być proporcjonalne do zaangażowanych zasobów; ocena powinna być sporządzona w świetle analizy kosztów i korzyści,
- priorytety ustalone przez Państwo Członkowskie będące beneficjentem,
- wkład, jaki może wnieść projekt we wprowadzenie polityk Wspólnoty w zakresie środowiska naturalnego i sieci transeuropejskich,
- zgodność projektów z politykami Wspólnoty oraz ich zgodność z innymi wspólnotowymi środkami strukturalnymi,
- ustanowienie właściwej równowagi między ochroną środowiska a infrastrukturą transportową.

6. Z zastrzeżeniem art. 6 oraz dostępności przydziału środków na zobowiązania, Komisja decyduje o przyznaniu pomocy z Funduszu pod warunkiem wypełnienia przepisów niniejszego artykułu co do zasady w terminie trzech miesięcy od otrzymania wniosku. Decyzje Komisji zatwierdzające projekty, etapy projektów lub grupy projektów podobnych określają wielkość wsparcia finansowego i ustalają plan finansowy razem ze wszystkimi przepisami i warunkami koniecznymi dla realizacji tych projektów.

7. Kluczowe decyzje Komisji są publikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 11

Przepisy finansowe

1. Przydział środków na zobowiązania uwzględniony w budżecie odbywa się na podstawie decyzji zatwierdzającej dane środki, zgodnie z art. 10.

2. Pomoc dotycząca projektów określonych w art. 3 ust. 1 co do zasady dokonywana jest w rocznych ratach. Jednakże we właściwych przypadkach Komisja może przekazać całą sumę przyznanej pomocy, kiedy podejmuje ona decyzję o przyznaniu pomocy.

3. Wydatki w rozumieniu art. 7 ust. 1 nie są uważane jako kwalifikujące się do udzielenia pomocy z Funduszu, jeśli Państwo Członkowskie korzystające z pomocy poniosło powyższe wydatki przed datą złożenia do Komisji odpowiedniego wniosku.

4. Płatności dokonywane po wstępnej zaliczce muszą być ściśle i wyraźnie powiązane z postępem dokonanym we wprowadzaniu projektów w życie.

5. Płatności są dokonywane w ecu oraz podlegają określonym przepisom określonym w załączniku II.

Artykuł 12

Kontrola finansowa

1. W celu zagwarantowania pomyślnego wykonania projektów finansowanych przez Fundusz Państwa Członkowskie podejmują niezbędne działania w celu:

- sprawdzenia, na przyjętych podstawach, czy działania finansowane przez Wspólnotę są prawidłowo przeprowadzane,
- zapobiegania nieprawidłowościom i podjęcia odpowiednich działań,
- odzyskania wszystkich straconych kwot w wyniku nieprawidłowości lub zaniedbania. Z wyjątkiem przypadków, gdy Państwo Członkowskie i/lub organy odpowiedzialne za wykonanie dostarczą dowód, że nie były odpowiedzialne za nieprawidłowości lub zaniedbania, Państwo Członkowskie jest dodatkowo odpowiedzialne za zwrot każdej niesłusznie wypłaconej kwoty.

2. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o środkach podjętych na rzecz tych celów, w szczególności notyfikują Komisji opis zarządzania i systemu kontroli ustalonego w celu zapewnienia skutecznego wprowadzenia działań. Regularnie powiadamiają one Komisję o postępach w postępowaniach administracyjnych i sądowych. W tym względzie Państwa Członkowskie oraz Komisja podejmują kroki niezbędne w celu zapewnienia poufności wymienionych informacji.

3. Państwa Członkowskie udostępniają Komisji wszelkie właściwe krajowe sprawozdania o kontroli danych projektów.

4. Bez uszczerbku dla kontroli przeprowadzonych przez Państwo Członkowskie zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi i dla art. 188a Traktatu lub wszelkich innych inspekcji ustalonych na podstawie art. 209 lit. c) Traktatu, Komisja może za pośrednictwem swoich urzędników lub przedstawicieli przeprowadzić kontrole na

miejscu, w tym kontrole wyrwykowe, dotyczące projektów finansowanych z Funduszu, oraz może zbadać ustalenia kontrolne oraz środki ustanowione przez organy krajowe, które informują Komisję o podjętych w tym celu środkach.

5. Niezwłocznie po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia Komisja uchwała szczegółowe zasady stosowania niniejszego artykułu i powiadamia o tym Parlament Europejski.

Artykuł 13

Przygotowanie, monitorowanie i ocena

1. Państwa Członkowskie i Komisja zapewniają, że wprowadzenie projektów w życie na mocy niniejszego rozporządzenia było przedmiotem efektywnego monitorowania i oceny. Projekty muszą być dostosowane na podstawie wyników monitorowania i oceny.

2. W celu zapewnienia skuteczności pomocy wspólnotowej, Komisja oraz Państwa Członkowskie będące beneficjentami, we współpracy z EBI, w danym przypadku, dokonują systematycznych przygotowań i ocen projektów.

3. Po otrzymaniu wniosku o przyznanie pomocy oraz przed zatwierdzeniem projektu, Komisja przeprowadza dokładne przygotowanie w celu oceny spójności projektu z kryteriami ustanowionymi w art. 10 ust. 5. W razie konieczności Komisja zaprasza EBI do wzięcia udziału w oszacowaniu projektów.

4. Podczas realizacji projektów oraz po ich zakończeniu Komisja oraz Państwa Członkowskie będące beneficjentami pomocy dokonują oceny sposobu, według którego zostały one przeprowadzone, a także potencjalnego i rzeczywistego wpływu ich wykonania, który ma na celu stwierdzenie, czy początkowe cele mogą być lub są osiągnięte. Oszacowanie to dotyczy, między innymi, wpływu projektu na środowisko naturalne, zgodnie z istniejącymi regulami wspólnotowymi.

5. W czasie głosowania nad poszczególnymi wnioskami o pomoc Komisja bierze pod uwagę dane zebrane na temat oceny i oszacowania zgodnie z niniejszym artykułem.

6. Szczegółowe zasady monitorowania i oceny, jak przewidziano w ust. 4, są ustanowione w decyzjach zatwierdzających projekty.

Artykuł 14

Informacje i reklama

1. Komisja przedstawia sprawozdanie roczne z działalności Funduszu, w celu kontroli i przedstawienia ich opinii, Parlamentowi

Europejskiemu, Radzie, Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów.

Parlament Europejski wyraża opinię na temat sprawozdania tak szybko, jak to możliwe. Komisja przedstawia sprawozdanie na temat zastosowania uwag zawartych w opinii Parlamentu Europejskiego.

Komisja zapewnia, że Państwa Członkowskie są powiadamiane o działaniach Funduszu.

2. Państwa Członkowskie odpowiedzialne za wprowadzanie w życie środków otrzymujących wkład finansowy z Funduszu zapewniają odpowiednią reklamę dotyczącą tych działań w celu:

- uświadomienia ogółowi społeczeństwa roli Wspólnoty w stosunku do niniejszych działań,
- uświadomienia potencjalnym beneficjentom oraz organizacjom zawodowym możliwości oferowanych przez te środki.

Państwa Członkowskie w szczególności zapewniają umieszczenie bezpośrednio widocznych tablic wskazujących procent kosztu całkowitego danego projektu, który jest finansowany przez Wspólnotę, wraz z logo Wspólnoty, oraz zapewniają, żeby przedstawiciele podmiotów wspólnotowych byli należycie zaangażowani w najważniejsze działania publiczne związane z Funduszem.

Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o inicjatywach podjętych na mocy niniejszego ustępu.

3. Niezwłocznie po wejściu niniejszego rozporządzenia w życie Komisja przyjmuje szczegółowe zasady dotyczące informacji i reklamy, powiadamia o nich Parlament Europejski oraz publikuje je w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 15

Wykonanie

Przepisy dotyczące wykonania niniejszego rozporządzenia są określone w załączniku II.

Artykuł 16

Przepisy przejściowe i końcowe

1. Rada, na wniosek Komisji, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 130d Traktatu, dokonuje ponownej kontroli niniejszego rozporządzenia przed końcem 1999 r.

2. Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zastępuje ono rozporządzenie (EWG) nr 792/93.

3. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuowanie środków zatwierdzonych przez Komisję na podstawie przepisów rozporządzenia (EWG) nr 792/93 mających zastosowanie przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, które w konsekwencji jest odtąd stosowane w stosunku do tych środków.

4. Wnioski przedstawione w ramach rozporządzenia (EWG) nr 792/93 przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia pozostają ważne, pod warunkiem że wnioski te są uzupełnione,

jeśli to konieczne, tak aby spełniły wymagania niniejszego rozporządzenia w okresie nie dłuższym niż dwa miesiące od wejścia niniejszego rozporządzenia w życie.

Artykuł 17

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 16 maja 1994 r.

W imieniu Rady

Th. PANGALOS

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

**INDYKATYWNY PODZIAŁ CAŁOŚCI ZASOBÓW FUNDUSZU SPÓJNOŚCI MIĘDZY PAŃSTWAMI
CZŁONKOWSKIMI BĘDĄCYMI BENEFICJENTAMI**

- Hiszpania: od 52 % do 58 % całości,
 - Grecja: od 16 % do 20 % całości,
 - Portugalia: od 16 % do 20 % całości,
 - Irlandia: od 7 % do 10 % całości.
-

ZAŁĄCZNIK II

PRZEPISY WYKONAWCZE

Artykuł A

Wyznaczenie etapów lub grup projektów

1. Komisja może, w porozumieniu z Państwem Członkowskim będącym beneficjentem, zgrupować razem projekty oraz określić technicznie i finansowo oddzielne etapy projektu w celu przyznania pomocy.
2. Etap może także obejmować badania wstępne, badanie wykonalności i badania techniczne potrzebne dla przeprowadzenia projektu.

Artykuł B

Ocena *ex-ante*

1. Komisja bada wnioski o pomoc w celu sprawdzenia w szczególności, czy mechanizmy administracyjne i finansowe są odpowiednie, by w sposób efektywny wprowadzić projekt w życie.
2. Zgodnie z art. 13 ust. 3 Komisja szacuje projekty w celu ustalenia ich przewidzianego wpływu w stosunku do celów Funduszu, przy użyciu właściwych wskaźników. Państwa Członkowskie będące beneficjentami dostarczają wszelkich niezbędnych informacji, określonych w art. 10 ust. 4, w tym wyników badań dotyczących wykonalności i oceny *ex-ante*, w trosce o to, by te oszacowania były możliwie najdokładniejsze.

Artykuł C

Zobowiązania

1. Zobowiązania budżetowe są podejmowane na podstawie decyzji Komisji zatwierdzających dane środki (projekt, etap projektu, grupę projektów, badanie lub środek wsparcia technicznego). Zobowiązania są ważne przez określony czas, którego trwanie zależy od charakteru działania oraz warunków jego wprowadzenia w życie.
2. Zobowiązania budżetowe w odniesieniu do pomocy dzielonej na rzecz projektów, na rzecz etapów projektu lub grup projektów są przeprowadzane na jeden z dwóch sposobów:
 - a) zobowiązania dotyczące projektów, określonych w art. 3 ust. 1, które są przeprowadzane przez okres dwóch lub więcej lat, według przepisu ogólnego i z zastrzeżeniem przepisów lit. b), będą wykonane w ratach rocznych.

Zobowiązania dotyczące pierwszej raty rocznej są realizowane w momencie przyjęcia przez Komisję decyzji o udzieleniu pomocy wspólnotowej. Zobowiązania dotyczące kolejnych rat rocznych dokonywane są w oparciu o wstępny lub poprawiony plan finansowania oraz postępy dokonywane w jego wprowadzaniu w życie;
 - b) dla projektów, które mają być przeprowadzane w okresie krótszym niż dwa lata lub w przypadku gdy pomoc wspólnotowa jest mniejsza niż 40 milionów ECU, kiedy może być zaangażowana całość pomocy, Komisja przyjmie decyzję o udzieleniu pomocy wspólnotowej.
3. W przypadku badań i środków wsparcia technicznego określonych w art. 3 ust. 2 pomoc zostanie przyznana, kiedy Komisja zatwierdzi dany środek.
4. Uzgodnienia dotyczące zobowiązań są wyszczególnione w decyzjach Komisji zatwierdzających dane środki.

Artykuł D

Płatności

1. Wpłaty pomocy finansowej są dokonywane zgodnie z odpowiednimi zobowiązaniami budżetowymi i przekazywane wyznaczonym w tym celu organom lub instytucjom określonym w tym celu we wniosku przedstawionym przez dane Państwo Członkowskie. Płatności mogą przyjąć formę zarówno zaliczki, jak i płatności pośrednich lub wypłaty pozostałości dotyczących wydatków rzeczywiście poniesionych.
2. W przypadku gdy pomoc wspólnotowa jest przyznana zgodnie z art. C ust. 2 lit. a), płatności są wykonywane następująco:

- a) zaliczka do wysokości 50 % kwoty pierwszej rocznej raty jest wypłacana w następstwie przyjęcia decyzji o wypłacie pomocy wspólnotowej;
- b) wypłaty pośrednie mogą być przyznane pod warunkiem, że projekt w zadowalający sposób zmierza do jego zakończenia oraz że zostały zrealizowane przynajmniej dwie trzecie wydatków dotyczących płatności wcześniej dokonanych.

Z zastrzeżeniem lit. c), każda taka wypłata nie może przekroczyć 50 % przyznanej wielkości każdej rocznej raty;

- c) cała wielkość dokonanej wypłaty zrealizowana dla wszystkich rat, na mocy lit. a) i b), nie może przekraczać 80 % całości przyznanej pomocy. Procent może wzrosnąć do 90 % w przypadku ważnych projektów i w uzasadnionych przypadkach;
- d) pozostała część pomocy wspólnotowej jest wypłacana, pod warunkiem że:
 - projekt, etap projektu lub grupa projektów zostały przeprowadzone według ustalonych w nim celów;
 - wyznaczone organy lub instytucje określone w ust. 1 złoży do Komisji wniosek o wypłatę w terminie sześciu miesięcy fizycznej realizacji projektu, etapu projektu lub grupy projektów;
 - sprawozdanie końcowe określone w art. F ust. 4 jest przedkładane do Komisji;
 - Państwo Członkowskie oświadczy Komisji, że informacje dostarczone we wniosku o wypłatę oraz w sprawozdaniu są poprawne.

3. W przypadku gdy zaangażowanie kwot jest dokonywane zgodnie z art. C ust. 2 lit. b), płatność dokonywana jest w sposób następujący:

- a) zaliczka wypłacona w następstwie decyzji może wynosić do 50 % pomocy dotyczącej planowanych wydatków w pierwszym roku, jak przedstawiono w planie finansowania zatwierdzonym przez Komisję;
- b) dalsze płatności pośrednie mogą być dokonywane pod warunkiem, że projekt w zadowalający sposób jest prowadzony do ukończenia i że zrealizowano przynajmniej trzy czwarte wydatków dotyczących wcześniejszych płatności, dokonano także wszystkich wydatków odnoszących się do wcześniejszych płatności.

Z zastrzeżeniem lit. c), żadna taka wypłata nie może przekroczyć 50 % pomocy dotyczącej wydatków planowanych na dany rok, jak przedstawiono w początkowym lub poprawionym planie finansowania zatwierdzonym przez Komisję;

- c) ogólna kwota płatności określona w lit. a) i b) nie może przekroczyć 80 % całości przyznanej pomocy;
- d) pozostała część pomocy wspólnotowej jest wypłacana, pod warunkiem że:
 - projekt, etap projektu lub grupa projektów zostały przeprowadzone według ustalonych w nim celów;
 - wyznaczony organ lub instytucja określona w ust. 1 składa wniosek o wypłatę do Komisji w terminie sześciu miesięcy realizacji projektu, etapu projektu lub grupy projektów;
 - sprawozdanie końcowe określone w art. F ust. 4 jest przedłożone Komisji;
 - Państwo Członkowskie zaświadcza Komisji, że informacje dostarczone we wniosku o wypłatę oraz w sprawozdaniu są poprawne.

4. Państwo Członkowskie wyznacza organy uprawnione do wydawania świadectw określonych w ust. 2 lit. d) i ust. 3 lit. d).

5. Płatności uiszczane są organowi lub instytucji wyznaczonej przez Państwo Członkowskie, co do zasady nie później niż dwa miesiące po otrzymaniu dopuszczalnego wniosku o wypłatę.

6. W przypadku badań i innych środków określonych w art. 3 ust. 2 Komisja ustala właściwe procedury płatności.

Artykuł E

Korzystanie z ecu

1. Wnioski o pomoc, razem z odpowiednim planem finansowania, są przedkładane Komisji w ecu lub w walucie krajowej.
2. Kwoty pomocy i planu finansowania zatwierdzonego przez Komisję jest wyrażana w ecu.
3. Deklaracje wydatków na rzecz odpowiednich wniosków o wypłatę są wyrażane w ecu lub w walucie krajowej.
4. Komisja wypłaca pomoc finansową w ecu organom wyznaczonym przez Państwo Członkowskie do otrzymania takich płatności.

Artykuł F

Monitorowanie

1. Komisja oraz Państwo Członkowskie zapewniają skuteczne monitorowanie wykonywania wspólnotowych projektów finansowanych z Funduszu. Monitorowanie jest przeprowadzane w drodze wspólnie uzgodnionych procedur, kontroli wyrwykowych i ustanawiania komitetów *ad hoc*.
2. Monitorowanie jest przeprowadzane w odniesieniu do fizycznych i finansowych wskaźników. Wskaźniki te odnoszą się do szczególnego charakteru projektu i jego celów. Są ustalane w następujący sposób:
 - etap osiągnięty w odbiorze w stosunku do planu i celów początkowo ustanowionych,
 - postęp osiągnięty po stronie zarządzania i inne związane z tym problemy.
3. Komitety monitorujące tworzone są w drodze ustaleń między danym Państwem Członkowskim a Komisją.

Organy lub instytucje wyznaczone przez Państwo Członkowskie, Komisja i, w danym przypadku, EBI, reprezentowane są w tych komitetach.

W przypadku gdy organy regionalne i lokalne są właściwe dla realizacji projektu i, w danym przypadku, są bezpośrednio zainteresowane projektem, to są one również reprezentowane w takich komitetach.
4. Dla każdego projektu organy lub podmioty wyznaczone w tym celu przez Państwa Członkowskie przedstawiają Komisji, w ciągu trzech miesięcy od zakończenia każdego pełnego roku wprowadzania, sprawozdanie z postępu prac. Sprawozdanie końcowe jest przedkładane do Komisji w ciągu sześciu miesięcy od zrealizowania projektu lub etapu projektów.
5. Na podstawie wyników monitorowania oraz biorąc pod uwagę komentarze komitetu monitorującego, Komisja, w danym przypadku, na wniosek Państw Członkowskich dostosowuje początkowo przyjęte wielkości oraz warunki dotyczące przyznania pomocy, a także przewidywany plan finansowania.
6. W celu zapewnienia większej skuteczności Funduszu Komisja upewnia się, że w przypadku zarządzania Funduszem zwrócona zostanie szczególna uwaga na przejrzystość zarządzania.
7. Ustalenia dotyczące monitorowania są określane w decyzjach Komisji zatwierdzających projekty.

Artykuł G

Kontrole

1. Przed przeprowadzeniem kontroli na miejscu Komisja powiadamia o niej dane Państwo Członkowskie, mając na celu uzyskanie przez nie wszelkiej niezbędnej pomocy. Kontrole na miejscu przeprowadzane przez Komisję bez powiadomienia podlegają umowom osiągniętym zgodnie z rozporządzeniem finansowym. Urzędnicy lub agenci danego Państwa Członkowskiego mogą uczestniczyć w kontrolach.

Komisja może wymagać od danego Państwa Członkowskiego przeprowadzenia kontroli na miejscu w celu sprawdzenia poprawności wniosków o wypłatę. Urzędnicy lub agenci Komisji mogą wziąć udział w takich kontrolach i muszą uczestniczyć, jeśli tego zażąda dane Państwo Członkowskie.

Komisja upewnia się, czy każda kontrola, która jest przeprowadzana, jest realizowana w skoordynowany sposób, tak by uniknąć powtarzających się kontroli tego samego zagadnienia w tym samym czasie. Zainteresowane Państwo Członkowskie i Komisja niezwłocznie wymieniają się wszelkimi istotnymi informacjami dotyczącymi wyników przeprowadzonej kontroli.
2. Odpowiedzialna instytucja i organy udostępniają Komisji wszelkie dodatkowe dokumenty dotyczące wydatków przeznaczonych na dowolny projekt w okresie trzech lat następujących po ostatniej płatności odnoszącej się do projektu.

Artykuł H

Obniżenie, zawieszenie i anulowanie pomocy

1. Jeśli wykonywanie środków wydaje się nie uzasadniać bądź części, bądź całości przyznanej pomocy, Komisja przeprowadza właściwe sprawdzenie przypadku, w szczególności żądając od Państwa Członkowskiego lub organów, lub wyznaczonych przez nie instytucji, wprowadzenia działań w celu przedstawienia stanowisk w wyznaczonym terminie.

2. W następstwie kontroli, określonej w ust. 1, Komisja może dokonać obniżenia, zawieszenia lub anulowania pomocy dotyczącej odnośnych przedsięwzięć, jeśli kontrola wykaże nieprawidłowości lub brak spełnienia jednego z warunków zawartych w decyzji o przyznaniu pomocy, w szczególności znaczące zmiany naruszające charakter lub warunki wykonywania działań, o których zatwierdzenie nie wystąpiono do Komisji.

Każda nienależna kumulacja stanowi podstawę zwrotu niesłusznie wypłaconych sum.

3. Każda suma przeznaczona do odzyskania z braku należnych uprawnień jest wypłacana do Komisji. Opóźniony zwrot należności jest obciążany odsetkami zgodnie z zasadami przyjętymi przez Komisję.

Artykuł I

Zamówienia publiczne

W kontekście stosowania reguł wspólnotowych dotyczących uzyskania zamówień publicznych uwagi wysłane do opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* określają te projekty, dla których o pomoc wspólnotową wnioskowano lub ją przyznano.

Artykuł J

Informacje

Informacje, które mają zostać przedstawione w rocznym sprawozdaniu przewidzianym w art. 14, określone są w Załączniku do niniejszego załącznika.

Komisja jest odpowiedzialna za zorganizowanie co sześć miesięcy spotkania informacyjnego w Państwach Członkowskich.

Artykuł K

Przegląd

Jeśli to konieczne, w świetle zdobytych doświadczeń Rada może, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji oraz po konsultacji z Parlamentem Europejskim, zmienić przepisy niniejszego załącznika.

Załącznik do ZAŁĄCZNIKA II

Roczne sprawozdanie zawiera następujące informacje:

1. pomoc finansowa należna i wypłacona przez Fundusz z rocznym rozdziałem na Państwa Członkowskie i na rodzaje projektu (ochrona środowiska i transport);
 2. gospodarczy i społeczny wpływ Funduszu w Państwach Członkowskich oraz jego wpływ na spójność gospodarczą i społeczną Unii;
 3. podsumowanie informacji dotyczących wykonywanych programów w korzystającym z pomocy Państwie Członkowskim w celu wypełnienia warunków gospodarczej zbieżności, określonej w art. 104c Traktatu oraz dotyczącej zastosowania przepisów art. 6 rozporządzenia;
 4. informacje dotyczące wniosków Komisji dotyczących zawieszenia finansowania, z podjętych przez Komisję decyzji, jak wymieniono w art. 6 ust. 1 i 2;
 5. wkład Funduszu w wysiłki Państwa Członkowskiego będącego beneficjentem pomocy we wprowadzaniu wspólnotowej polityki ochrony środowiska oraz dla wzmocnienia transeuropejskiej sieci infrastruktury transportowej; równowaga między projektami w dziedzinie ochrony środowiska i projektów odnoszących się do infrastruktury transportowej;
 6. ocena zgodności działań Funduszu z politykami Wspólnoty, w tym dotyczące ochrony środowiska, transportu, konkurencji oraz udzielania zamówień publicznych;
 7. środki podjęte w celu zapewnienia koordynacji i spójności między projektami finansowanymi przez Fundusz, działaniami finansowanymi z wkładów pochodzących z budżetu wspólnotowego, Europejskiego Banku Inwestycyjnego i innych instytucji finansowych Wspólnoty;
 8. wysiłki inwestycyjne Państwa Członkowskiego beneficjenta w dziedzinach ochrony środowiska oraz infrastruktury transportowej;
 9. badania przygotowawcze i sfinansowane środki wsparcia technicznego, w tym szczególne rodzaje każdych badań i środków;
 10. wyniki przygotowania, monitorowania i oceny projektów, w tym informacje dotyczące wszelkich dostosowań projektów zgodnie z wynikami przygotowania, monitorowania i oceny;
 11. wkład EBI w ocenę projektów;
 12. podsumowanie informacji dotyczących wyników przeprowadzonych kontroli, stwierdzonych nieprawidłowości i trwających postępowań administracyjnych i sądowych.
-